Wales Centre for Public Policy
Canolfan Polisi Cyhoeddus Cymru

Cydweithrediad amlsector i wella lles cymunedol: fframwaith ar gyfer gweithredu

Mae **Canolfan Polisi Cyhoeddus Cymru** a'r **Bartneriaeth Cymunedau Dyfeisgar** wedi bod yn gweithio gyda'i gilydd ar ymchwil i ddeall yn well rôl cydweithredu amlsector wrth wella gweithredu cymunedol a lles. Yn y lle cyntaf, roedd hyn yn cynnwys adolygiad o dystiolaeth o astudiaethau achos seiliedig ar ymarfer, llenyddiaeth academaidd a llenyddiaeth lwyd, ac yn ail, gweithdy rhyngweithiol lle bu cyfranogwyr o gyd-destunau polisi ac ymarfer amrywiol yn ymgysylltu â chanfyddiadau'r adolygiad ac yn ychwanegu atynt. Canolbwyntiom ar nodi camau gweithredu penodol y gall partneriaid eu cymryd i gefnogi cydweithredu amlsector sy'n gwella gweithredu cymunedol a lles (gweler Ffigur 6 yn yr adroddiad, **Cydweithrediad amlsector i wella lles cymunedol**.

Mae'r adnodd hwn yn crynhoi'r camau gweithredu hynny, a'u perthnasedd posibl i wahanol gyd-destunau (e.e., aeddfedrwydd, adnoddau, amserlenni cydweithredu). Rydym yn ei alw'n 'fframwaith ar gyfer gweithredu'. Mae'r camau gweithredu wedi'u grwpio'n dri chategori gwahanol: gweithgareddau ar gyfer datblygu diben cyffredin; trefniadau llywodraethu; a mecanweithiau ariannol. Mae'r rhain yn cyfateb i'r 'camau gweithredu' a ddisgrifir yn y **Prif Ganfyddiadau: Camau gweithredu ar gyfer yr adran ar gydweithredu amlsector effeithiol** yn ein **hadroddiad**, sy'n eu hegluro'n fanylach ac yn cynnig astudiaethau achos. Mae'r ail golofn yn rhoi enghreifftiau o'r camau gweithredu hyn y manylir arnynt yn yr adroddiad, ac mae'r drydedd golofn yn amlinellu'r hyn a amlygwyd yn allweddol i'r camau gweithredu hyn sy'n cefnogi cydweithredu amlsector yn effeithiol. Mae'r colofnau sy'n weddill yn nodi pwy y gallai'r camau gweithredu hyn eu cynnwys, faint o adnoddau y gallai fod eu hangen arnynt (capasiti ac arian), faint o amser, ac aeddfedrwydd cydweithredu y maent yn fwyaf addas ar ei gyfer (cynnar, canolig neu aeddfed). Mae'r rhain yn arwyddion bras yn seiliedig ar ganfyddiadau ein hymchwil a gellid eu hategu trwy ddefnyddio adnoddau eraill (e.e., matricsau aeddfedrwydd cydweithredu presennol i helpu i benderfynu ar ba gam y mae eich cydweithrediad). Nid yw hon yn rhestr gynhwysfawr o gamau gweithredu posibl, na'r unig ffordd o'u categoreiddio a'u rhoi mewn cyd-destun, ond ei nod yw cynnig man cychwyn ar gyfer meddwl nid yn unig am beth yw cydweithredu da, ond sut i gyrraedd yno'n ymarferol.

Gweithgareddau ar gyfer datblygu diben cyffredin Gweithgareddau sy'n cefnogi cydweithredu amlsector trwy ddatblygu nodau/dealltwriaeth gyffredin

Camau gweithredu	Enghreifftiau	Allwedd i lwyddiant	Pwy sy'n ymwneud â hynny?	Adnoddau angenrheidiol	Yr amser sydd ei angen	Aeddfedrwydd y cydweithredu
Casglu gwybodaeth Deall asedau, materion a dyheadau o fewn system neu ardal leol yn well	Ymchwil cymunedol, ymarferion gwrando, digwyddiadau ymgysylltu	Nid 'gwneud i' gymunedau. Gwrando a chael gwared ar rwystrau rhag cyfranogi.	Traws-sector (ychydig o hwyluswyr) Grwpiau cymunedol a dinasyddion (cynifer â phosibl)			
Meddwl a mapio systemau Deall mater yn llawnach a nodi nodau hirdymor, cyffredin sy'n ymateb i achosion sylfaenol.	Mapio systemau, materion, ffactorau cyfrannol a'r actorion sy'n gysylltiedig (yn hytrach nag 'asedau')	Proses gydweithredol gydag ystod eang o randdeiliaid. Mapio gyda phwrpas.	Traws-sector (10-30 o randdeiliaid allweddol)			
Cynllunio hirdymor a macro-nodau Rhoi nodau cyffredin ar bapur (e.e., y nodau a nodwyd trwy feddwl systemau) a chamau tuag at eu cyflawni.	Theori newid, coed amcanion, gweledigaeth gyffredin, cynllunio gorwelion a senarios	Cynlluniau hyblyg nid sefydlog, y dychwelir atynt yn aml ('dogfennau byw'). Amser i'w datblygu ac ailedrych arnynt yn rheolaidd.	Traws-sector (5-10 rhanddeiliaid allweddol)			
Hyfforddiant/dysgu ar y cyd Rhannu arbenigedd / dealltwriaeth ar draws sectorau	Digwyddiadau, cynadleddau, cymunedau ymarfer, gweminarau, 'dysgu dros ginio', hyfforddiant, adnoddau	Dulliau cydfuddiannol, parchus. Dysgu fel partneriaid cyfartal. Mannau ffisegol cyffredin.	Traws-sector (2-200 o gyfranogwyr)			Unrhyw un
Cyfuno a rhannu gwybodaeth Sicrhau bod gwybodaeth berthnasol, gyfredol ar gael am wasanaethau ac asedau	Platfformau ar-lein, rhestrau/ cyfeiriaduron, cronfeydd data, mapio asedau.	Adnoddau byw sy'n cael eu diweddaru'n rheolaidd. Hawdd cael atynt. Wedi'u cydgynhyrchu i osgoi dyblygu/ gorgyffwrdd	Llywodraeth leol, gwasanaethau cyhoeddus, y trydydd sector (Ar draws sefydliadau)			Unrhyw un
Diffinio deilliannau a sut i'w mesur nhw Cytuno ar sut y gallai nodau cyffredin drosi'n ddeilliannau neu'n effeithiau a sut i fesur y rhain.	Diffinio deilliannau cydweithredu mesuradwy (e.e., cydlynu gwasanaethau'n well) a deilliannau llesiant (e.e., mwy o fynediad i fannau gwyrdd)	Mesur deilliannau ansawdd yn ogystal â maint. Creu neu ddefnyddio offer presennol i gynorthwyo â mesur.	Traws-sector (Rhanddeiliaid allweddol mewn cydweithrediad)			Unrhyw un
Goruchwyliaeth ar y cyd i gydlynu gwasanaethau Mecanweithiau amlsector i gydlynu darpariaeth gwasanaeth, sy'n datblygu dealltwriaeth gyffredin o flaenoriaethau cymunedol	Trosolwg strategol neu fyrddau cynllunio. Cyfarfodydd/platfformau amlasiantaethol i reoli ceisiadau trigolion am gymorth. Rolau cyswllt a llwybrau atgyfeirio (gweler isod).	Hwyluso trafodaeth traws-sector. Datblygu iaith gyffredin. Canolbwyntio ar nodi meysydd blaenoriaeth.	Llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus (timau neu rolau unigol)			neu

ALLWEDD dangos cuddio

Trefniadau llywodraethu

Rolau, cyfrifoldebau, prosesau a strwythurau a ddatblygwyd i gefnogi cydweithredu amlsector

Camau gweithredu	Enghreifftiau	Allwedd i lwyddiant	Pwy?	Adnoddau angenrheidiol	Yr amser sydd ei angen	Aeddfedrwydd
Rolau cyswllt/cydlynu a llwybrau atgyfeirio Helpu i lywio llwybrau atgyfeirio cymhleth a chyfathrebu ar draws sectorau	Rolau ymgysylltu â'r gymuned mewn cynghorau / sefydliadau trydydd sector. Rhagnodi cymdeithasol neu rolau llywiwr cymunedol	Hyblygrwydd i fod yn benodol i achos/ canolbwyntio ar yr unigolyn. Cyfathrebu rheolaidd, uniongyrchol ar draws sectorau. Datblygu perthnasoedd ar draws gwasanaethau dros amser.	Llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus (timau neu rolau unigol) Grwpiau trydydd sector a chymunedol (weithiau)			neu
Cyfrifoldebau a ffiniau Pennu cwmpas a chyfyngiadau rolau a chyfrifoldebau gwahanol bartneriaid o fewn cydweithrediad	Protocol atgyfeirio rhwng gwasanaethau cymunedol/gwirfoddol a gwasanaethau sector cyhoeddus. Polisïau mewnol ar gyfer amlinellu rolau/ atebolrwydd o fewn cydweithrediad	Cytuno ar y cyd sut mae gwahanol gyfrifoldebau yn perthyn a beth i'w ddisgwyl gan ei gilydd. Cysylltiadau uniongyrchol a disgwyliadau clir o ran amseroedd ymateb.	Traws-sector			
Arweinyddiaeth a gwneud penderfyniadau ar y cyd Sicrhau bod y rhai y mae penderfyniadau yn dylanwadu arnynt yn rhan o'r broses o'u gwneud	Cynulliadau dinasyddion, grwpiau rhanddeiliaid, byrddau arweinyddiaeth, llywodraethu dan arweiniad y gymuned a phartneriaethau neu rwydweithiau gweithredu.	Strwythurau sy'n esblygu, nid sefydlog. Gwneud penderfyniadau ar sail gwerthoedd. Cynrychiolaeth amrywiol/ cynhwysol heb symbolaeth.	Awdurdodau lleol (cynullwyr fel arfer) Traws-sector (cynrychiolwyr)			neu
Polisïau a gweithdrefnau Ffurfioli neu ddeddfu prosesau cydweithredol	Prosesau/gofynion wedi'u ffurfioli ar gyfer cydweithredu ar lefelau sefydliadol neu ehangach.	Neilltuo amser ac adnoddau ar gyfer cydweithredu. Darparu/cydgynhyrchu fframweithiau/prosesau, nid dim ond gofynion.	Traws-sectorau (o fewn neu rhwng sefydliadau)			
Cyrff neu isadeileddau rhanbarthol/ cenedlaethol Cydlynu, cynnull a llywio cydweithrediadau lleol.	Cyrff cyhoeddus, cynghorau gwirfoddol, sefydliadau ymbarél, cyrff aelodaeth.	Darparu gwybodaeth, cysylltiadau, isadeileddau perthnasol, sector-benodol.	Gwasanaethau cyhoeddus a sefydliadau trydydd sector			Unrhyw un
Is-grwpiau cydweithredu â ffocws Galluogi aelodau i ganolbwyntio ar eu meysydd arbenigedd a diddordeb, a'u datblygu	Timau neu grwpiau o fewn neu ar draws cydweithrediadau sy'n canolbwyntio ar themâu penodol (e.e., cyflwyno, ymchwil)	Sicrhau cyfathrebu rhwng is-grwpiau. Osgoi creu haenau llywodraethu ychwanegol.	Traws-sector (rolau sy'n canolbwyntio ar arfer/cyflawni)			
Cefnogi capasiti a chysondeb y gweithlu Caniatáu amser i ddatblygu gwaith a pherthnasoedd cydweithredol	Gofynion cyflog byw ar gyfer arianwyr grant/ comisiynwyr a derbynyddion grant	Ceisio cyllid tymor hwy sy'n cefnogi costau craidd (h.y. staffio)	Traws-sector (arweinwyr, arianwyr/ comisiynwyr)			neu

ALLWEDD dangos cuddio

Mecanweithiau ariannol

Ymagweddau ar gyfer ariannu gwaith/mentrau mewn ffyrdd sy'n cefnogi cydweithredu amlsector

Camau gweithredu	Enghreifftiau	Allwedd i lwyddiant	Pwy?	Adnoddau angenrheidiol	Yr amser sydd ei angen	Aeddfedrwydd
Cyllid grant Cynyddu mynediad cymunedau i gyllid a rheolaeth drosto trwy strwythurau a gofynion grant penodol.	Grantiau hyblyg, treigl a grëwyd yn ystod y pandemig. Grantiau cymesur (gyda gofynion gweinyddol sy'n gymesur â maint y grant)	Sicrhau nad yw hyblygrwydd a chymesuredd yn peryglu mynediad at grantiau tymor hwy, mwy o faint. Cyfranogol (cynnwys derbynyddion grant wrth benderfynu ar natur y cyllid)	Sector cyhoeddus a thrydydd sector, llywodraeth leol a llywodraeth genedlaethol (arianwyr)			neu
Comisiynu a chontractio Canolbwyntio ar nodau ataliol, lefel system, deilliannau nid allbynnau, a phennu'r rhain ar y cyd	Comisiynu cydweithredol / ar y cyd / strategol / seiliedig ar le / seiliedig ar ddeilliannau	Canolbwyntio ar ddeilliannau nid allbynnau, a nodau lefel macro/ system. Penderfynu ar y rhain ar y cyd.	Gwasanaethau cyhoeddus, llywodraeth leol a llywodraeth genedlaethol (rolau strategol/comisiynu)			
Adeiladu cyfoeth cymunedol Datblygu cadwyni cyflenwi sy'n cadw cyfoeth yn lleol	(at ddiben cymdeithasol) Cronfeydd buddsoddi / cyfoeth cymunedol.	Addasu gwariant neu fuddsoddiadau presennol i gefnogi sefydliadau lleol ac asedau cymdeithasol neu amgylcheddol.	Llywodraeth leol			
Isadeiledd ac ystadau Cynyddu perchnogaeth a rheolaeth gymunedol ar adeiladau neu dir	Trosglwyddiadau asedau cymunedol, ymddiriedolaethau tir, ad-drefnu ystadau	Cefnogaeth barhaus, nid trosglwyddo cyfrifoldeb. Peidio â throsglwyddo asedau peryglus neu feichus. Cynnwys pobl sydd â phrofiad blaenorol.	Llywodraeth leol a grwpiau cymunedol			neu
Codi arian I roi cychwyn ar rywbeth neu ariannu gwaith anffurfiol	Cyllido torfol, Rhoi'n Lleol, rhoddion preifat.	Adeiladu ar gysylltiadau cymunedol a phethau y mae pobl yn credu ynddynt/yn poeni amdanynt.	Llywodraeth leol, sefydliadau cymunedol a dinasyddion			
Cynnull adnoddau Er mwyn osgoi darnio neu ddyblygu ymdrechion a gweithio'n fwy effeithiol tuag at nodau cyffredin	Cyfuno cyllidebau neu gapasiti. Cymorth mewn nwyddau (anariannol). Cyfnewid sgiliau/gwybodaeth.	Ceisio sgiliau, adnoddau a phrofiad sydd eisoes yn 'y system' (h.y. adeiladu ar yr hyn sy'n bodoli a'i ddefnyddio, nid 'ailddyfeisio'r olwyn').	Traws-sector (arweinyddiaeth)			
Adrodd effaith Deall 'beth sy'n gweithio' a sicrhau cyllid mwy cynaliadwy	Astudiaethau achos a straeon. Offer/dulliau adrodd safonedig. Gweithio gydag ymchwilwyr.	Cipio a chyfleu 'effeithiau anweledig' Dysgu ac adrodd/rhannu parhaus, ailadroddol. Cyd-ddiffinio mesurau 'llwyddiant' ymlaen llaw.	Traws-sector (rolau sy'n canolbwyntio ar arfer/cyflawni)			Unrhyw un

ALLWEDD dangos cuddio

Canolfan Polisi Cyhoeddus Cymru

Prifysgol Caerdydd
Sbarc | Spark
Heol Maendy
Caerdydd
CF24 4HQ

www.wcpp.org.uk/cy
029 2087 5345
info@wcpp.org.uk
@WCfPP

Economic and Social Research Council

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cardiff University
Prifysgol Caerdydd